

**Oponentský posudek bakalářské práce Heleny Jurenkové
„Setkání lidí s anděly v Bibli. Jaké podoby komunikace a důvody setkání lze najít
v biblických textech“**

Graficko-formální a jazyková stránka

- Autorka dodržela požadovaný rozsah práce.
- Při grafickém zpracování textu došlo k menší nedůslednosti: nadpisy částí 5.-7. jsou na rozdíl od ostatních nadpisů téže úrovně kurzívou.
- Kapitoly jsou nerovnoměrně dlouhé (kap. 2 = 3 stránky, kap. 3 = 3 stránky, kap. 4 = 32 stran).
- Počet překlepů mírně přesahuje pomyslný průměr. Za překlepy však nelze zřejmě považovat notorickou absenci mezery mezi zkratkou pro stránku a jejím číslem v poznámkách pod čarou (např. poznámka pod čarou č. 2; 4; 11 atd.) a mezi textem a odkazem na biblický obsah (viz např. s. 22; 23; 30 atd.).
- Při citování se projevuje několik potíží, tou hlavní je skutečnost, že způsob citace neodpovídá normám stanoveným v Manuálu k formálním náležitostem akademických písemných prací¹ a tím způsobem je ztěženo dohledání patřičných knih. (Ve zkrácených citacích pod čarou jsou pouze výjimečně uváděni autoři; citace elektronických zdrojů jsou jak v poznámkách, tak v závěrečné bibliografii s překlepy – viz např. poznámka č. 21 a „internetové zdroje“ na s. 47; číslo vydání se uvádí pouze v případě, že je jiné než první – viz s. 45).
- V práci se bohužel objevují hrubé gramatické chyby (*neshoda* podmětu s přísudkem: s. 4 poslední věta; s. 35, odst. 2; s. 37 odst. 2. Na s. 43 v předposlední větě má být ve slově „provézt“ správně „s“).
- Kromě druhé a třetí kapitoly je nejtěžší kapitola čtvrtá, tedy stěžejní část práce. Možná je to dáno tím, že autorka ve čtvrté kapitole stručně představuje obsah zvolených biblických textů a připojuje jejich výklad, který je rovněž čtivý.

Podklady: vhodnost pro téma a kvalita zpracování

- Zvolené téma je zajímavé a podle našeho názoru může dnešního čtenáře upoutat, jak plyne nejen z prvního odstavce Úvodu.
- Aby studentka mohla pojednat o svém tématu, zvolila správně základní literaturu (Bible, biblické slovníky a knihy shrnující věrouku, výklady ke SZ; chybí výklady NZ textů). Závěrečná bibliografie obsahuje i některé další publikace, které sice pojednávají o tématu (Guardini, Grün, Huber, York, čtyři příspěvky v Teologickém sborníku č. 3/2000 věnovanému tematice andělů, Heller, Vacek), ale úroveň odbornosti a tedy vhodnosti pro její bakalářskou práci je různá (pracovat se souhrnem poznámek ke kázání??).
- Občas autorka nerozlišuje citace a parafráze (např. na s. 4 poznámky č. 3 a 4; s. 38 poznámky č. 50 atd)

Analytická, kritická, reflektující úroveň tvůrčího zpracování práce

- Autorka se snažila názvem práce vystihnout problematiku, které se chce věnovat. V Úvodu vymezuje cíl svého snažení, formuluje si více otázek a čtenář se těší na jejich zodpovězení. Ve druhé a třetí kapitole autorka nabízí obecné charakteristiky andělů a jejich klasifikaci. Informace jsou zajímavé a poněkud obecné, ale jsou podle

¹ EVANGELICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA. Manuál k formálním náležitostem akademických písemných prací. (cit. 26. května 2011). 9–13 URL: <http://web.etf.cuni.cz/ETF-139.html>

našeho názoru pouze „vyjmenovány“. Některé odstavce také zcela neodpovídají názvu oddílů (týká se zejména druhé a třetí kapitoly, navíc název třetí kapitoly je příliš široký).

- Autorka se snaží argumentovat a vyvozovat závěry poměrně hojně, což je chvályhodné, některé formulace a závěry však nejsou zcela srozumitelné, přesné či logické (např. s. 6 odst. 3: nejen pouze „anděl“ vystupuje jako činitel dění, ale jsou zde i nebeské trůny, panstva ... podle tradice jsou toto všechno takzvané andělské kůry; s. 7 odst. 2: „Andělé jsou v Bibli popisováni jako bytosti vyšší nežli člověk“ – lépe formulovat např. „jako bytosti vyššího řádu než člověk“; vyvození závěru ve čtvrtém odstavci na s. 8; vyvození závěru s. 9 odst. 4; vyvození závěru v odstavci mezi s. 27-28; ne zcela přesné vysvětlení pojmu deuterokanonické knihy na s. 20 pozn. č. 24; „dvě přirozenosti člověka – muž a žena“ na s. 9 odst. 2).
- Pozitivní jsou časté odkazy na ostatní kapitoly (např. s. 35).
- Proč se na s. 11 setkává čtenář s knižním výrazem „zví“?
- Poněkud překvapuje, že mezi klíčovými slovy nenacházíme heslo „člověk“. Autorka by mohla objasnit důvod, proč mezi klíčovými slovy uvádí naopak termíny „exegeze“ a „Boží vůle“.
- Bylo by vhodnější propojit do jedné části Shrnutí (s. 42) a Závěr (s. 43).

Jak zhodnotit odevzdanou práci? Její větší část (čtvrtá kapitola) je čtivá a zajímavá, ačkoli u některých odstavců si může čtenář klást otázku, zda se ještě týkají andělů. Nesporně pozitivní je snaha autorky vyvozovat a usuzovat, i když se jí to někdy příliš nepodařilo. Otázka visí nad volbou a rozlišením kvality použité literatury a přímo vykřičník nad způsobem citování do poznámek pod čarou i v závěrečné bibliografii a nad hrubými chybami v syntaxi (viz neshoda podmětu s přísudkem). Odevzdanou práci hodnotíme stupněm C.

Možné otázky:

Jaká kritéria vedla k volbě biblických textů?

V Českých Budějovicích dne 27. května 2011

Antonín Pražan S.S.L.